

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Medit. I. De regno Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

Porro quia Christus hæc tria officia per totam vitam quædam docuit, sed *abstinentia* tempore vitæ suæ privatæ, *acti-*
nis ultimo triennio, & *sustinentia* denique in Passione præ-
 clariora exempla & specimina dedit, ideo S. Ignatius quodam
 in hac hebdomade Christum, prout abstinere & agere do-
 cuit, proposuit; in sequenti verò eundem, prout sustinere
 exempla reliquit, aspiciendum dedit. Finis ergo hujus
 secundæ hebdomadæ est, Christum in abstinendo & agendo
 imitari, prout ex Meditationibus mox subiiciendis clare
 patebit.

TERTIA DIES.

SCopus hujus diei est, perfectam imitationem Christi in
 vita privata rectè instituenda procurare; nam, ut S. Basilii
 serm. de renunc. dixit, *propter hoc Naturam nostram suscipit,*
ut in se velut tabula quadam Seram nobis Veritatem &
Virtutem depingeret, eamque nobis omnibus tanquam Archetypum
imitandum proponeret. Hinc ad hanc similitudinem
 alludens S. Gregorius Ep. 1. de perf. Christ. *Quisque, ait, qui*
ta sua est Pictor, & Artifex huius operis est Voluntas, color
res autem sunt Virtutes, Exemplar Christus esse debet, ut
 ipse de se Joan. 13. dixit: *Exemplum dedi vobis, ut, quem*
admodum ego feci, ita & vos faciatis.

Tessera:

Gloria magna est sequi Dominum. Eccl. 13.

MEDITATIO I.

DE REGNO JESU CHRISTI.

Hæc Meditatio, ut Ludovicus de Palma in proem. ad
 continet partim finem totum Incarnationis, vitæ, & doctrinæ
 Christi, partim summam totius perfectionis Christianitatis
 quæ est Christi imitatio; hinc, ut S. Bernardus ser. 4. de
 dixit, *omnis nostra Virtus tam longè est à Vera Virtute*
quàm longè est ab ea forma, quam Verbo & exemplo com-
mendavit Christus præsens in carne. Ut enim origo fontium
 & fluminum mare est, ita scientiarum & virtutum Dominus
 JESVS Christus, inquit idem ser. 13. in Cant. *Quis enim De-*
 min

mitius virtutum, nisi Rex gloriae in cassum ergo laborat in acquisitione virtutum, qui eas alibi, quam in Christo quaerit, id quod ipse Christus S. Birgittae suavitatis dicens l. 6. c. 27. *Quidam delectat audire opera Mundanorum, & bella Procerum, & cur tali auditu inani occuparis, cum ego sim omnium Dominus, nullaque delectatio sine me in pretio habenda sit. Si cupis audire facta magni Domini, si considerare opera magna, debes utique audire & considerare facta mea, quae intellectu incomprehensibilia sunt, cogitatione stupenda, & auditu admiranda.*

Ut autem titulus hujus Meditationis recte intelligatur, dicendum prius, quid sit regnum DEI, nempe illud nihil aliud esse, quam voluntariam & liberam subjectionem creaturae rationalis ad Creatorem suum; ita enim piissimus Author l. 3. c. 53. indicavit, dum in Persona Christi dixit: *Perfecta Victoria est, de semetipso triumphare; qui enim semetipsum subiectum tenet, ut sensualitas rationi, & ratio in curibus obediat mihi, hic verè Victor est sui, & Dominus Mundi.* Et hoc videlicet est regnum, de quo Christus Luc. 17. locutus est dicens: *Regnum DEI intra vos est.*

Textus S. Ignatii.

Preludium primum ad constructionem loci nunc erit, ut spectare nos imaginemur Synagogas, Villas, & oppida, quae predicant Christus pertransibat, & sic de locis aliis.

Secundum ad gratiam poscendam pertinens, in hac parte erit, petere à DEO, ne obsurdescamus vocante nos Christo, sed ad sequendum, ac obtemperandum prompti simus.

Punctum I.

Punctum primum esto, proponere mihi ob oculos humanum Regem divinitus electum, cui Principes & Populi omnes Christiani reverentiam & obsequium praestare debeant.

Punctum II.

Secundum est, imaginari, quod audiam illum Regem loquentem ad omnes Subditos: In animo mihi est regiones infidelium universas ditioni meae subicere. Quicumque igitur comitari me velit, paratus sit oportet non alio uti sensu, & affectu, rebusque aliis, quam me utentem conspexerit. In eisdem quoque laboribus, sigillis, & casibus ceteris mecum per-

persistendum erit, ut particeps fiat victoria & felicitatis
nusquisque, prout laborum ac molestiarum socius exi-
terit.

Punctum III.

Tertium erit, considerare, quidnam respondere debeam
Regi amantissimo & liberalissimo fideles Subditi, & quam
prompte ad omnem ejus voluntatem offerre se accinctos. Con-
tra vero si quis non obaudiret, quanto apud homines universos
situperio dignus esset, atque quam ignavus miles appa-
rere mandus.

Pars secunda hujus Exercitij consistit in collatione similitu-
tudinis inter dictum Regem & Dominum IESVM Christum
circa triplex punctum.

Primo sic applicabimus Exemplum: Si terrenus ille Rex
cum bellica evocatione sua dignus est, cui attentio & obsequium
praestetur, quanto magis Christus Rex aeternus, Merito
dignus, toti conspicuus, qui singulos ad se invitat his Verbis:
Mea haec est iustissima voluntas, totius Mundi Dominum
mibi vendicare, inimicos meos debellare omnes, ac ita de meo
in Patris mei gloriam intrare; proinde quisquis eo mecum
venire cupit, laboret mecum necesse est; labori enim praemium
respondebit.

Secundo ratiocinabimur, neminem fore sanae mentis, qui
non cupidissime servitio Christi se totum offerat & adducat.

Tertio judicandum erit, quod ij, qui se obsequiis illius
prorsus duxerint mancipandos, non se ipsos tantum ad laborum
tolerantiam, verum etiam majora & praetiora quaedam
munera oblaturi sint, expugnatam carnis, sensuum, &
morisque proprii & mundani rebellionem. Unde respondet
quisque in hunc fere modum: En, o Rex Supreme, ac Domini
universorum, tua ego, licet indignissimus, fretus tamen gratia
& ope, me tibi penitus offero, meaque omnia tua subdito
voluntati, attestans coram infinita bonitate tua, nec non in
spectu gloriosa Virginis Matris tuae, totiusque curiae celestis
hunc esse animum meum, hoc desiderium, hoc certissimum
decretum, ut (dummodo in majorem laudem tuam, & obsequium
meum proventum cedat) quam possim proximè te sequar, &
amiter in ferendis injuriis & adversis omnibus, cum servitium

tum spiritus, tum etiam rerum paupertate, si, inquam, sanctissima Majestati tua placeat ad tale me vita institutum eligere, atque recipere.

Hæc meditatio, ut patet, eò præcipuè tendit, ut in genere servemus, Christum sequi, & imitari; ad quem finem et si textus S. Ignatii hæcenus propositus sufficiens videatur, ut tamen eundem facilius sibi applicare possit Sacerdos, poterit supradicto textui hæc, quæ sequuntur, adungere.

Punctum I.

Considera I. Ad quid invitet Christus, nempe ad Regnum Dei dilatarandum, & conservandum, id est, majorem gloriam Dei in omnibus nostris actionibus quærendam, ita ut ipsum non solum perfectè cognoscamus & æstimemus, sed etiam perfectè serviamus, semper faciendo, quod ipse sanctissimo beneplacito magis conforme esse cognoverimus; sic enim Deus verè in nobis regnare, & dominari dicitur. Hunc autem finem Christo propositum fuisse, ipse Jo. 8. indicavit dicens: *Ego non quæro gloriam meam, sed ejus qui misit me Patris.*

Considera II. Quàm altus, & verè appetendus sit hic finis; cum cognoscas, si infinitam dignitatem, potentiam, sapientiam, bonitatem, immensitatem, & æternitatem Dei accuratius ponderaveris; ex harum enim perfectionum consideratione intelliges, quemadmodum nihil excellentius reperiri, imò nec excogitari potest, quàm Deus, ita nec finem excellentiorem appeti posse, quàm gloriam & beneplacitum illius. Hinc præclare S. Chrysostomus l. 2. de compunct. cord. ait: *Si omnino dignus fueris agere aliquid, quod Deo placeat, aliam adhuc præter hoc ipsum, quod placere merueris, mercedem requiris? verè ignoras, quàm bonum sit placere Deo: si enim scires, nunquam aliquid mercedis aut muneris extrinsecus appeteres.*

Considera III. Si Aulici hujus mundi tanta cum fidelitate & alacritate Regibus & Principibus mundanis serviunt, eorumque beneplacitum quærunt, quid te facere par sit, qui Domini infinitis dignioris servitio te mancipasti. An non te ipsum eisdem, quibus olim duo Aulici, teste S. Augustino l. 8. Confess. c. 6. se alloquebantur, verbis ad Deo perfectius

deinceps serviendum excitabis: *Dic, quaso te omnibus istis laboribus nostris quò ambimus pervenire? quid quarimus? cuius rei causa militamus? majorne esse poterit spes nostra in palatio, quàm ut amici Imperatoris simus? Et ibi, quò non fragile, plenùmque periculis? Et per quod pericula pervenitur ad grandius periculum? Et quamdiu istud erit amicus autem Dei, si voluero, ecce nunc fio. Colloquium ad SS. Patronos.*

Punctum II.

Confidera I. Quòd aliud adhuc efficacissimum medium tibi Christus offerat ad supra dictum finem obtinendum, gloriàmque ac regnum Dei quærendum, scilicet Exemplum suum, quo tibi ostendit, quomodo & in quibus potissimum gloriam Patris sui quædere debeas, nam, ut S. Augustinus vera Relig. rectè advertit, *tota vita Christi in terra per hominem, quem gessit, disciplina morum fuit; omnia enim bona mundi Christus contempsit, quæ contemnenda docuit. Et omnia mala sustinuit, quæ sustinenda præcepit, ut nec illis quæreretur felicitas, nec in istis infelicitas timeretur.*

Confidera II. Si S. Augustinus l. 1. Conf. c. 2. de se ipsa fatetur: *Exempla servorum tuorum, quos de nigri lucida Et de mortuis vivos feceras, congesta in sinum cogitatione mea urebant, Et absolvebant gravem torporem, ne in ima vergeremus, Et accendebant nos valde. Quarta majorem efficaciam apud te habere debeat exemplum Christi, qui omnes illos servos sanèitate & ferreæ infinities superat, & præterea per imitationem suam ad tantam sublimem dignitatem promoveri te cupit. An non mentem ad illius imitationem te S. Gregorij Naz. orat. 40. in Passione præclarâ sententiâ excitabis: *Simus ut Christus, quoniam Christus quoque sicut nos: efficiamur Dii propter ipsum, quoniam ipsam ipse quoque propter nos homo factus est.**

Confidera III. Quomodo hætenus exemplum hoc imitari studueris, & imitari deinceps velis. Exclama proinquit Ethai Gethæo 2. Reg. 15. *Visit Dominus, Et visit Dominus meus Rex, quoniam in quocunque loco fueris, Dominus meus Rex, sive in morte, sive in vita, ibi erit servus tuus.* Colloquium ad B. Virg.

Punctum III.

Confidera I. Cùm plerique homines ad seruiendum domini temporalibus spe lucri incitentur, quomodo nec hoc motivum tibi deesse patiatur Christus, sed liberalissimè promittat, te quemadmodum laborum & tolerantia socius fueris, ita præmium quoque, gaudiùmque secum participaturum; id quod S. Paulus quoque Corinthijs 2. c. 1. in memoriam revocavit dicens: *Sicut socij Passionum estis, ita & consolationis eritis.*

Confidera II. Si famuli terrenorum dominorum pro tam vili mercede tam graves labores suscipiunt, aliàque difficillima opera tam alacriter perficiunt, quantò majori alacritate ac constantia tu jugum suave Domini & onus leve Domini Dei tui, qui est ipse merces tua magna nimis suscipere, & portare debeas; ne illam pij Authoris in persona Christi factam increpationem audire debeas: *Vile pretium quaritur, pro vanare, & parva promissione, diu noctuque fatigari non timeatur. Sed proh pudor! pro bono incommutabili, pro præmio inestimabili, pro summo honore & gloria interminabili vel ad modicum fatigari pigritatur. Erubescere ergo serve piger & querulose, quòd illi paratiores inveniantur ad perditionem, quam tu ad vitam. Equidem sua spe nonnunquam frustrantur, sed mea promissio neminem fallit, nec confidentem mihi dimittit inanem.* l. 3. c. 3.

Confidera III. Si tria motiva hæcenus proposita quævis meritò movere possunt ad Christum sequendum, quantò magis te movere debeant, ut qui inter primarios Famulos, quibus officium omnium divinorum divinißimum commissum est, scilicet cooperari Deo in salute animarum ex speciali gratia & beneficio assumptus es. Vide proin, quæ ratione vocationi & beneficio tanto respondere velis, te quo iterum Deo per colloquium à S. Ignatio supra in textum formatum in perpetuum servum consecra.

MEDITATIO II.

DE NATIVITATE CHRISTI.

In priori Meditatione factum quidem fuit propositum
ini-